

Taknemmelighed er gengældte glæde.

Lad os få en dansk taknemmelighedsdag

Jacob Birkler

DET ER DEN TID PÅ ÅRET, hvor man i USA mødes til taksgiving. Vi har overtaget flere af deres traditioner på Valentine's Day, og vi snitter græskar til halloween. Men midt i alt det forlørne har vi ikke adopteret taksgiving, som den måske vigtigste tradition i USA. Taknemmelighed er ikke desto mindre en dyd, som vi med fordel kan dyrke i Danmark. Men hvorfor? Og hvad er taknemmelighed?

"Du skal sige tak," lyder det fra forældrene til barnet. Taknemmelighed er blandt de første dyder, som dyrkes og gror i barndommen. Vokser taknemmeligheden sammen med barnet, ender det ikke blot som en karakteregenskab i mødet med andre, men kan også ende som en karaktermæssig indstilling i livet.

Typisk vil vi hellere modtage noget end fratages noget. Samtidig kan det være sjovere at give end at modtage. Vi taler om "glæden ved at give". Selvom "tak" kan være et fattigt ord, kan det være lettere at bære rollen som giver.

I VORES TID er taknemmelighed imidlertid ofte udsat for et regnestykke. Vi taler tilmed om taknemmelighedsgæld. Hvis du gør mig en tjeneste, vil jeg stå i gæld til dig. Nogle gange er det nok at udvise taknemmelighed, men i andre tilfælde synes gengældelse at være påkrævet, hvor man gennem en handling eller taknemmelighedsgave undslipper gælden.

Taknemmelighed er ikke blot glæden ved at modtage noget, men selve det at blive set og modtaget af nogen.

Generelt er det meget lettere at takke end at tilgive. Alligevel kan taknemmelighed være en vanskelig opgave. Gemt i taknemmeligheden kan der således ligge en overvindelse. Vi skal eksempelvis overvinde forlegenheden over ikke at kunne gengælde, hvorfor taknemmeligheden får en plads.

Man kan ligefrem stå og trippe for at udmåle gavens værdi i taknemmelighed. Vi siger derfor ikke tak, men "mange tak" eller "tusind tak" som en måde, hvorigennem taknemmeligheden kvantificeres. Men taknemmelig koster intet og giver ikke andet tilbage til givenden end glæden ved modtagelsen. Taknemmelighed er derfor gengældte glæde. Dog stikker taknemmeligheden ofte dybere. Taknemmelighed er ikke blot glæden ved at modtage noget, men selve det at blive set og modtaget af nogen.

Man kan foranlediges til at tro, at der er en sammenhæng mellem det at give og

modtage. Hvis man ufølsomt og egoistisk undlader at give i ord og handling, kan det pludselig virke fremmedt at sige tak for noget, som man ikke selv var i stand til at give andre. Mere præcist er egoistens utaknemmelighed koblet til en manglende anerkendelse af det, han skylder sine medmennesker.

Hvis taknemmelighed er en dyd, må det set herudfra kobles til gavmildhed. Taknemmelighed avler gavmildhed, og gavmildhed avler taknemmelighed.

Når vi er taknemmelige, ser vi årsagen til vores glæde hos andre. Er vi utaknemmelige, vil vi egoistisk alene finde årsagen til vores glæde hos os selv.

Bedst begriber vi taknemmeligheden, hvis vi griber ud efter dens modsætning. Utaknemmelighed er ikke blot den manglende evne til at modtage, men som vigtigste pointe er den også en manglende evne til at give lidt af den glæde tilbage, som vi har fået eller har følt.

EGOISTEN SUGER GLÆDEN ud af andre og tror at kunne gemme den til svære tider. Men det kan i stedet blive en byrde som savner forløsning. Utaknemmelighed kan næres af gammelt nag. Derfor taler vi om at bære nag, som er tæt forbundet med utak og en karaktermæssig utaknemmelighed. Taknemmelighed er derimod ikke bare et forsøg på at give noget tilbage, men også at give, alene fordi man reelt er taknemmelig. Taknemmelighed er glæden over at ville glæde og kunne glædes. Interessant er det også, hvordan taknemmelighed kan være

en pligt, men aldrig en ret. Det giver ikke mening at kræve andres taknemmelighed. Samtidig giver taknemmelighed ikke ret til at gøre noget. Men taknemmelighed kan give frihed til at være noget. Taknemmeligheden forløser en spænding hos den ene part, samtidig med at man rækker ud til den anden part.

Taknemmelig koster ikke noget, som man siger. Men man kan heller ikke kræve at få noget tilbage for taknemmeligheden. Taknemmelighed er aldrig primært en "noget for noget-logik". Grundlæggende kræver eller opkræver taknemmelighed ikke noget, men skaber og giver noget.

MEN TAKNEMMELIGHED er ikke kun en dyd i forholdet til andre mennesker. Taknemmelighed kan også være et udtryk i forhold til egen eksistens, den afdøde, naturen, og for nogle kan det være Gud. Kort sagt: en universel taknemmelighed. Intet menneske har ved livets begyndelse anmodet om at eksistere. Livet er som sådan en gave, som giver plads til den mest grundlæggende form for taknemmelighed.

Der kan opstå en taknemmelighedens lejlighed ved jul, fødselsdage, festdage, og når vi hjælper hinanden. Men en årlig påmindelse om taknemmelighedens værdi kan hjælpe taknemmeligheden på vej. Der kan således opstå en grund til at takke, men dybest set har taknemmeligheden altid en grund at fæste sig ved.

Jacob Birkler er filosof med speciale i etik og tidligere formand for Det Etske Råd.

kort sagt

Danmark kan ikke undvære Dansk Folkeparti

VIVIAN N.T. BRODTHAGEN
Blokhus

Debatredaktør Johannes Henriksen leverer en skarp, velfabuleret og holdningspræget lederartikel i Kristeligt Dagblad den 19. november.

Herunder giver Johannes Henriksen ikke kun Dansk Folkeparti æren af at være det første parti med et realistisk syn på indvandringspolitikken og den mislykkede integration af navnlig muslimer, men også af at have forfægtet denne politik så succesfuldt, at store dele af politikken blev overtaget af andre partier. Det er et også alment accepteret synspunkt.

Til gengæld er det ikke en skinger tone at ønske sig et stop for muslimsk indvandring, et fokus på hjemsendelse og hjælp i nær-områderne samt en øjeblikkelig revision af de forældede, tyranniske flygtninge og menneskerettighedskonventioner – med asylbe-

handling uden for Europa. Således som Socialdemokratiet formulerede det i sit udspil "Retfærdig og realistisk. En udlændingepolitik, der samler Danmark" (2018), og som Dansk Folkeparti selv vil med sit "paradigmeskifte".

Netop kampen mod "den store befolkningsudskiftning", det vil sige islamiseringen af Europa, er et centralt tema i Europa. Særlig

markant formuleret af journalist Éric Zemmour i Frankrig. Så stærkt, at Zemmour som bekendt muligvis bliver præsidentkandidat til præsidentvalget i Frankrig i 2022.

Dansk Folkepartis (DF) dage er derfor næppe talte. Vi har gang på gang set, at uden DF står for eksempel Socialdemokratiet ikke fast på sine standpunkter. Mest tydeligt, da DF's fremsættelse af Socialdemokratiets egne forslag blev stemt ned.

Dansk Folkeparti bekender sig til kristendommen og vores kultur, forsvarer nationalstaten mod EU-unionister.

DF vil have flere indvandrere i arbejde, så der bliver penge til ægte velfærd til ældre, børn, sundhedssektoren med videre.

DF vil en stram sikkerhedspolitik og kamp mod de mafialignende klaner, der tegner sig for den værste kriminalitet i Danmark. DF har et fuldt udviklet partiprogram.

Dog er politikker på klimaet og grøn vækst under udvikling.

Godt brølt, Niels Barfoed

KARIN HOLMBOE
Charlottenlund

Kære Niels Barfoed.

Tak for dit indlæg i mandagens avis.

Det var godt brølt! En fornøjelse at læse og en spændende "selvskabsleg", vi herhjemme i hvert fald vil benytte. Hvor jeg forstår billedet, for tryk og tillid er noget af det vigtigste, man skal kunne føle i forhold til sine medmennesker. Og i den grad til politikere!

Det er nu meget få, jeg har den følelse over for, men mærkeligt nok har jeg lagt mærke til, at de politikere, jeg synes bedst om, og som jeg har mest tillid til – det er dem på venstrefløjen.

Heriblandt er Enhedslistens Pelle Dragsted, selvom hans fortid kan skræmme nogle – ikke mig, da han jo tydeligvis i dag fortryder den og tager afstand fra den.

Tak for dine ord.

▲ En læser takker forfatteren Niels Barfoed for hans debatindlæg i Kristeligt Dagblad i mandags. – Foto: Petra Theibel Jacobsen.

Måske skulle partierne overveje, om de altid får de bedste aftaler ud af at sidde i et ophedet forhandlingslokale i en sen time på valgnatten og fordele poster, endnu inden man kender de personlige stemmetal.

ELLER MULIGVIS BORGMESTER, for reelt er intet definitivt afgjort endnu. Aftalerne om borgmester- og andre poster i de 98 kommuner kan ændres helt frem til den 15. december, som er sidste frist for de nye kommunalbestyrelser til at holde et konstituerende møde. Selv på det møde binder eventuelle aftaler ikke medlemmerne. Det gennemgående princip i det danske demokrati er, at folkevalgte alene er bundet ved deres samvittighed, og at de ikke kan bin-

des af partitilhørsforhold eller af vælgerne. Så når nyvalgte kommunalbestyrelsesmedlemmer kort efter valget skifter parti, er det formelt set helt inden for de demokratiske spilleregler, selvom partihopperi bestemt ikke er kønt. Man forstår også de vælgere, der skuffes over, at de har stemt under falske forudsætninger. Præcis som det kan ærgre, at et politisk flertal til højre eller venstre ikke udnyttes til at få en borgmester af samme farve som flertallet.

MEN BØR BARE SLÅ novemberkoldt vand i blodet. Nok kan det være pinligt for nogle at se valgnattens konstitueringsaftaler gå op i røg, når et nyt fler-

tal pludselig forener sig om en ny aftale, og borgmesterkæden igen skifter skulder. Men måske skulle partierne overveje, om de altid får de bedste aftaler ud af at sidde i et ophedet forhandlingslokale i en sen time på valgnatten og fordele poster, endnu inden man kender de personlige stemmetal.

Det andet er, at vælgerne ved næste valg altid kan "straffe" de lokale politikere, der blæser på allerede indgåede aftaler. Sådan går det faktisk ofte.

Tilbage i 2009 var der stor ballade om konstitueringerne efter kommunal- og regionsrådsvalget, og i 2011 opfordrede daværende økonomi- og indenrigsminister Margrethe Vestager (R) kommunalbestyrelserne til at vedtage et kodeks for gode konstitueringer for at undgå lignende "uhensigtsmæssige" forløb i fremtiden.

Både dengang og nu fungerer denne del af det kommunale demokrati imidlertid generelt ret godt. En undersøgelse fra Kommunernes Landsforening og ministeriet viste, at omkring 85 procent af konstitueringerne i 2009 forløb fuldstændig problemfrit. Samme billede tegner sig i år, så alt i alt håndterer de danske lokalpolitikere magten fornuftigt.

Derfor behøver man heller ikke ændre reglerne for konstitueringer på grund af uskønne forløb nogle få steder.

mediekommentar | Den udiplomatiske sandhed om Kina

Jesper Bacher

JEG HAR ALTID næret beundring for de diplomater, som repræsenterer Danmark

rundtom i verden. De varetager nationens interesser og værdier, de hævder vores lille land i den store verden og viser flaget for fremmede regeringer og folkeslag.

Man kan melde sig ud af meget, men ikke af omverdenen, og Danmarks skæbne er aldrig uafhængig af de andres. Men hvordan bedriver diplomaterne egentlig deres fintfølede metier?

Hvordan går man på de bonede gulve uden at falde, hvordan plejer man interesserne uden at forråde værdierne, og hvordan holder man kammertonen uden at blive intetsigende?

DET HAR MAN NU LEJLIGHED TIL at følge i DR 1's serie "Diplomaterne", hvor man kan få indblik i de danske diplomaters virke. Det er såre interessant, og man sidder og bliver stolt over de dygtige folk, som har deres opgave på udebane for Danmark.

Diplomatiet er ikke nogen ganske let branche og sine steder heller ikke uden sikkerhedsrisiko. Og så skal man selvsagt netop være diplomatisk i ord og gerning. Jeg ved ikke, om man får lavet en personlighedstest, for man går ind i udenrigstjenesten, men et iltet temperament og en skarp tunge er næppe blandt de diplomatiske kardinaldyder. Det går ikke jo, at man taber hovedet på Danmarks vegne.

Men selvfølgelig må diplomater også stå på mål for Danmarks værdier. Det er en balancegang, og som det blev sagt i programmet: "Hvornår råber vi højt og fortæller andre lande, hvordan de bør opføre sig? Og

▲ Den røde løber var rullet ud for Kronprinsessen med familie, da hun som ny protektor for Zoo i København åbnede havens pandaanlæg i april 2019, hvor de to kinesiske pandaer Xing Er og Mao Sun bor. Knap så fornem en modtagelse fik den kinesiske demokratiforkæmper Ted Hui, da han kom til Danmark vinteren efter. Han var et problem for det danske diplomati, som man kunne se i udsendelsen "Diplomaterne" i mandags på DR 1. – Foto: Mads Claus Rasmussen/Ritzau Scanpix.

hvornår bøjer vi nakken og holder mund?". Diplomatiets udfordringer stod klart i andet afsnit af "Diplomaterne" med titlen "Thomas og den ubudne gæst". Thomas var Thomas Østrup Møller, dansk ambassadør i Kina, og den ubudne gæst var Ted Hui, kinesisk demokratiforkæmper fra Hongkong, som dukkede op i Danmark på sin flugt fra kommunistregimets lange arm.

HVORDAN SKULLE MAN HÅNTERE Ted Hui i Danmark uden at støde Kina fra sig og risikere økonomiske repressalier fra verdens andenstørste økonomi? Udenrigsminister Jeppe Kofod (S) valgte ikke at møde Ted Hui. Det var sikkert diplomatisk og langt det billigste, men var det nu også rigtigt og klogt på den lange bane?

Det er da bitter ironi, at kinesiske pandabjørne er velkomne gæster i Danmark, mens en kinesisk demokratiforkæmper er en ubuden og besværlig gæst.

Det er da bitter ironi, at kinesiske pandabjørne er velkomne gæster i Danmark, mens en kinesisk demokratiforkæmper er en ubuden og besværlig gæst. Kina bruger i disse år sin økonomiske vægt til at presse andre lande til at rette ind efter kinesiske interesser og holde sig fra personer og emner, som støder an mod Beijing. Rige kommunister er på mange måder de farligste kommunister. Men skal et forhærdet diktatur, hvor det herskende parti aldrig har vundet et frit valg, virkelig svinge taktstokken i Vesten?

Jeg må sige, at de to ungersvende, den konservative Anders Storgaard og den radikale Thomas Rohden, som havde lavet det fiktive konferenceprogram, der gjorde, at Ted Hui fik lov til at forlade Hongkong, har min sympati. Sikkest meget udiplomatisk har de stiftet Dansk Kina-kritisk Selskab, men friheden er også for kostelig til at kvæles i kinesertråd.

Jesper Bacher er sognepræst.